ชื่อภาคนิพนธ์

การประเมินผลการใช้น้ำสกัดชีวภาพในครัวเรือนเพื่อการอนุรักษ์

สิ่งแวคล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนแฟลตเคหะคลองจั่น เขตบางกะปี

กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้เขียน

นางจันทร์เพ็ญ กรอบทอง

ชื่อปริญญา

สิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา

2547

การศึกษาเรื่อง การประเมินผลการใช้น้ำสกัดชีวภาพในครัวเรือนเพื่อการอนุรักษ์ สิ่งแวคล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนแฟลตเกหะคลองจั่น เขตบางกะปี กรุงเทพมหานคร มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ความรู้ของผู้อยู่อาศัยในชุมชนเคหะคลองจั่นในการใช้น้ำสกัดชีวภาพในครัวเรือน2) การมีส่วนร่วมในการใช้น้ำสกัดชีวภาพในครัวเรือน 3) ผลลัพฺธ์ในการใช้น้ำสกัด ชีวภาพในครัวเรือน และ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้น้ำสกัดชีวภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้อยู่อาศัยในชุมชนแฟลตเคหะคลองจั่น เขตบางกะปี กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ ค่าสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐาน คือ t-test, F-test และ Correlation

ผลการศึกษาพบว่า

ระคับความรู้ของผู้อยู่อาศัยในชุมชนเคหะคลองจั่นในการใช้น้ำสกัดชีวภาพในครัว เรือน พบว่า อยู่ในระคับมาก มีค่าเฉลี่ย .80 คะแนน จากคะแนนเต็ม 1 คะแนน ได้แก่ ความรู้ในด้าน ภาชนะที่ควรใช้บรรจุ กลิ่น และประโยชน์ของน้ำสกัดชีวภาพ ส่วนความรู้จากแหล่งข่าวสารเรื่อง น้ำสกัดชีวภาพที่เผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้เกี่ยวจากสถาบันการศึกษา คือ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ส่วนการมีส่วนร่วมในการใช้น้ำสกัดชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉถี่ย 2.24 คะแนน จากคะแนนเต็ม 1 คะแนน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้น้ำสกัดชีวภาพอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ระยะเวลาการอาศัยในชุมชน และความรู้เรื่องน้ำสกัดชีวภาพ โดยผู้ที่มีระยะเวลาการอาศัยในชุมชนมากกว่า 15 ปี จะใช้น้ำสกัดชีวภาพมากกว่าผู้อาศัยสั้นกว่า และความรู้เรื่องน้ำสกัดชีวภาพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการใช้น้ำสกัดชีวภาพในทุกด้าน ได้แก่ ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมหนุนช่วย ร่วมได้รับประโยชน์ และร่วมประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

- สร้างจิตสำนึกให้ผู้อาศัยอยู่ในชุมชนเคหะคลองจั่น เข้ามามีส่วนร่วมในการใช้ น้ำสกัดชีวภาพในครัวเรือนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวคล้อม มากขึ้น
- 2. ควรจัดกิจกรรมให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชนได้เข้ามามีก่วนร่วมในการใช้น้ำสกัดชีว ภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้อยู่อาศัย จัดตั้งกลุ่มการทำน้ำสกัดชีวภาพใช้ในครัวเรือน
- 3. ควรสร้างความตระหนักให้ชุมชนเห็นว่า น้ำเป็นสิ่งแวคล้อมที่สำคัญสำหรับ ชีวิตประจำวันในการอุปโภคบริโภค คังนั้น การอนุรักษ์สิ่งแวคล้อมจึงมีความจำเป็นต่อคุณภาพชีวิต ที่คีของสมาชิกในชุมชนนั้น ๆ

The four objectives of the study were to find out (1) the knowledge of the people living in the Klong chan Flat community in using bio-extract in the households 2) their participation in using bio-extract in the households, 3) the result of using the bio-extract in the households, and 4) problems and suggestions on the use of bio-extract.

A questionnaire was used to collect the data from 150 people living in the Klong-chan Flat community in Bangkapi District, Bangkok. Percentage, mean and standard deviation were used to describe the data and t-test, F-test and Correlation were used to test the hypotheses.

The findings were summarized below.

The people in the Klong-chan Flat Community were found to have a good knowledge and understanding about bio-extract (X = .80 out of 1.00 points). The components of the knowledge studied were the knowledge about the vessels for packing, the smell and the usefulness of bio-extract. As for the sources of knowledge, they were found to get the knowledge from National Institute of Development Administration.

The people in the study participated in using bio-extract at a moderate level (X = 2.24 out of 1 point). The factors significantly related to the use of bio-extract at the .05 level were number of residential years in the community, occupation and knowledge about bio-extract. That is, these who lived in the community longer used bio-extract more than those who lived there for a shorter time. The knowledge about bio-extract had a positive relationship with its use in all aspects, i.e., planning, participation, support, gaining benefits and evaluation.

Recommendations TE 159879

1. People who live in the Klong-chan Flat community should be encouraged to use bio-extract in their households to conserve the environment.

- 2. Activities should be held for the community people to take part in using bio-extract. Also, a bio-extract-producing group should be formed.
- 3. The community people should be made to realize that water is very important for daily consumption, so environmental conservation is necessary for the quality of life of the community members.